

In het najaar kan de natuur geweldig mooi zijn. Wanneer de bladeren aan de bomen tinten krijgen dan is de schakering rijker dan in het voorjaar of in de zomer. Een tuin of bos in najaarstooi heeft schitterende momenten, die een intens gevoel van schoonheid oproepen.

Toch weten we dat al die pracht de pracht is van een stervende natuur. Ineens kan het met alle schoonheid gedaan zijn. Een vinnige kou of gure wind verandert op slag het beeld. Dan is het snel winter : vier,vijf maanden lang eigenlijk geen teken van leven meer in de natuur.

Het najaar geeft dan ook aanleiding tot gevoelens van weemoed. Het voedt een ondergangsstemming. Na de explosieve groeikracht van het voorjaar, de overdadige bloei van de zomer en de rijpe vruchten van de herfst trekt het leven zich terug. Het verdwijnt, het lijkt ten onder gegaan.

Zo herinnert het najaar er ons aan dat het leven, ook het onze, na een opgaande lijn een neergang laat zien. De beloften van de jeugd, de energie van de kracht der jaren, de wijsheid van de rijpere leeftijd worden gevolgd door een verval van krachten. We kunnen het leven niet vasthouden. Langzaam, soms ook abrupt, wordt het ons afgenomen. Het kent een einde. Vroeg of laat dringt dat besef tot ieder van ons door.

Zo gaat het met het leven. Zo gaat het ook met de geschiedenis. We hoorden vandaag de Heer spreken over de geweldadige ineenstoring die eens alles zal wegvagen wat de mensen tot stand hebben gebracht. Er komt een moment dat zoveel verwoestende krachten losbreken, dat de ontredde wereld volledig is. Dan zal het met de wereld gedaan zijn.

Allen hopen we die ineenstorting niet te hoeven meemaken. We hebben hoop dat de destructieve krachten nog beteugeld kunnen worden, teruggedrongen tot buiten onze eigen werkelijkheid. Maar we blijven ons bewust dat die destructieve krachten er zijn, dat zij voortdurend de kop op kunnen steken, soms ook onheilspellend tot uitbarsting komen. Dan zijn we altijd weer blij, wanneer dat ver van onze haard gebeurt. Dat tempert onze zorg en vrees nog.

Vandaag waarschuwt de Heer ons dat Zijn volgelingen heel bijzonder met die destructieve krachten te maken kunnen krijgen, en dat lang vóór de wereld op haar grondvesten schudt. Als alles nog redelijk goed lijkt te gaan, zullen zij die geloven, het mikpunt kunnen worden van haat en vervolging. Dan worden ze in de gevangenis geworpen, of zelfs ter dood gebracht, om geen andere reden dan dat zij het evangelie geloof schenken.

Waar baseert de Heer die sombere voorzegging op ? Op wat Hij zelf aan den lijve heeft ervaren. Wel niemand heeft scherper dan Hij doorzien, hoe het kwaad zich overal in het menselijke heeft weten binnen te dringen. Niet alleen ondergronds wroet het, het heeft zich kunnen invoegen in structuren en

instellingen, en is in de harten van de mensen geïnfiltreerd. Doorgaans weet het zich toe te dekken, totdat het ontmaskerd wordt. Dan toont het zijn ware aard en blijkt hoe destructief het is.

Uiteindelijk is Jezus' leven getekend door Zijn confrontatie met het kwaad. Hij die alleen goed was, stootte op vinnig verzet toen Hij het kwaad aanwees waar niemand het zo verwachtte, bij de geestelijke leiders met name. Dat kostte Hem Zijn leven. Niet voetstoots geeft het kwaad terrein prijs.

Eigenlijk is dat het grote mysterie van de mensengeschiedenis, dat het kwaad er zo machtig lijkt. Het had met Jezus geen moeite. Met zoveel strijders voor gerechtigheid en waarheid heeft het geen moeite. Wie wil er oorlog? En toch is er oorlog op heel wat plaatsen. Wie wil er onmin? En toch vervreemden mensen zo gemakkelijk van elkaar.

De Heer lijkt zich geen illusies gemaakt te hebben over de mogelijkheden het kwaad in te dammen. Je moet ermee rekenen dat je eraan overgeleverd wordt, zegt Hij ons aan. Zelf was Hij er ook aan overgeleverd. Weerloos was Hij toen het zijn masker afwierp en zich met alle kracht tegen Hem keerde.

Zeker bedoelt Hij niet, dat iedere strijd tegen het kwaad zinloos is, of a priori verloren. Hij bedoelt dat ogenschijnlijk het kwaad zo vaak de overhand heeft. Het lijkt alsof het in staat is alle tegenkrachten weg te vagen en even onverbiddelijk te zegevieren als de dood.

Maar toch, die overmacht is slechts schijnbaar. Ook dat zegt de Heer. Zelf leek Hij machteloos overgeleverd aan wie Hem naar het leven stonden. Maar innerlijk had het geen vat op Hem. Er is een drempel waar het kwaad halt moet maken, daar waar het wil raken aan een gelovig hart. Daar schiet het in kracht tekort.

Op die onaantastbaarheid doelde de Heer toen Hij de Zijnen zei: Geen haar van je hoofd zal verloren gaan. Hij zei dat toen Hij hun juist had aangekondigd dat ze aan gevangenschap en vervolging bloot zouden staan. Al schiet je er alles bij in, je echte leven zul je winnen.

Zusters en broeders, het spreekt niet vanzelf om de kiemkracht van de natuur aan te nemen, als de bomen kaal zijn en de akkers er verlaten bij liggen. Het spreekt niet vanzelf te geloven dat een mens ook dan nog zijn leven kan winnen, wanneer het kwaad hem niet ontziet. Toch wil de Heer ons precies dat op het hart drukken. Hoe verborgen ook, onder de stuwning van Gods Geest is ons leven veilig. Uiteindelijk is het geborgen in Gods mysterie, dat ten diepste een mysterie van leven is.